

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 187g/2021

privind excepția de neconstituționalitate
a unor dispoziții din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală
(*data de la care începe să curgă termenul de arest preventiv*)

CHIȘINĂU

12 august 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 5 august 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 12 august 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Valeriu Tarnovschi, parte în dosarul nr. 10r-1237/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău format din dna Silvia Cecan și dnii Stelian Teleucă și Ghenadie Morozan, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 27 iunie 2018, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni, sediul central, a aplicat în privința dlui Valeriu Tarnovschi arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, termenul urmând a fi calculat din data reținerii acestuia.

4. Pe 15 septembrie 2020, dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Valeriu Tarnovschi, a depus o cerere la procurorul de caz și a solicitat revocarea sau înlocuirea măsurii preventive aplicate.

5. Printr-o ordonanță din 22 septembrie 2020, dna procuror Ana Gureu a respins cererea în discuție. Această ordonanță a fost menținută de către procurorul ierarhic superior, dl Aurelian Buzdugan.

6. Atât ordonanța procurorului de caz, cât și ordonanța procurorului ierarhic superior au fost contestate în fața judecătorului de instrucție.

7. În cadrul ședinței de judecată din 18 noiembrie 2020, dl avocat Denis Grecu a ridicat, în interesele dlui Valeriu Tarnovschi, excepția de neconstituționalitate a textului „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală.

8. Printr-o încheiere din aceeași dată, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni, sediul central, a respins cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, precizând că dispozițiile contestate nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei referitoare la pretinsa ilegalitate a actelor procurorilor.

9. Pe 27 noiembrie 2020, judecătorul de instrucție a respins cererea privind contestarea ordonanței procurorului de caz și a ordonanței procurorului ierarhic superior.

10. Dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Valeriu Tarnovschi, a contestat cu recurs încheierea judecătorului de instrucție, solicitând casarea acesteia și sesizarea Curții Constituționale pentru a examina excepția de neconstituționalitate a textului „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală.

11. Pe 25 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat o decizie prin care a respins recursul declarat și a menținut încheierea judecătorului de instrucție din 27 noiembrie 2020.

12. Printr-o încheiere din 25 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, pe 5 august 2021, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

13. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

„(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

[...]

(6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

14. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 186

Termenul ținerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui

„(1) Termenul ținerii persoanei în stare de arest curge de la momentul privării persoanei de libertate la reținerea ei, **iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive.**

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

15. Autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că textul „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală instituie un moratoriu în privința curgerii termenului de arest preventiv. Curgerea termenului de arest

trebuie să înceapă de la data emiterii mandatului de arest, nu de la data reținerii persoanei.

16. Autorul excepției de neconstituționalitate mai afirmă că textul contestat permite menținerea arestului preventiv pentru o perioadă nedeterminată doar din motiv că termenul acestei măsuri preventive se calculează de la data reținerii persoanei, fără a se ține cont de durata maximă a arestului prevăzută de Constituție (*i.e.* de 12 luni).

17. În opinia sa, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 20, 21, 25 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

18. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

19. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

20. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți din proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală. Acest articol stabilește data de la care începe să curgă termenul de arest preventiv.

22. Curtea reține că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

23. Curtea notează că o altă condiție pentru formularea excepției de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea punctul 1 din dispozitivul HCC nr. 2 din 9 februarie 2016). Norma contestată trebuie să fie aplicabilă în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea DCC nr. 51 din 8 aprilie 2021, § 16).

24. Analizând sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta a fost ridicată într-o cauză care a avut ca obiect controlul legalității a două ordonanțe a procurorului de caz și, respectiv, a procurorului ierarhic superior emise pe marginea cererii apărării de a revoca sau de a înlocui arestul preventiv.

25. Curtea constată că prevederile legale criticate nu au avut vreo incidență în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. De altfel, judecătorul de instrucție a invocat acest aspect. Totuși, instanța de recurs a sesizat Curtea Constituțională chiar dacă textul contestat nu era aplicabil cazului, făcând abstracție de condiția pentru formularea excepției de neconstituționalitate referitoare la aplicabilitatea prevederilor

contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea punctul 1 din dispozitivul HCC nr. 2 din 9 februarie 2016).

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea în cauză nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive” din articolul 186 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Valeriu Tarnovschi, parte în dosarul nr. 10r-1237/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 12 august 2021

DCC nr. 131

Dosarul nr. 187g/2021